

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50 kr.
 Három óra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 krjával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlönet 7 kr.
 kétszeri 6 kr. többször 5 fr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összeköttetésben levő hirdető-írások, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

← vasárnap reggel. →

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A tűz és a védelem.

II.

Hogy a tűzvész elleni védekezések legjobban és legezészerűbben a tűzoltó intézmény útján eszközölhetők, a tapasztalás igazolja. Persze ezen intézménynek a szükséges kellékekkel való felruházása első teendő, mert e nélkül az intézmény pusztán czifraság s a vész idejében nem hogy védelmül szolgálna, hanem az ügy hátramosztó-jává válnék.

S mivel a tűzoltó intézmény, mint általános védelem a tűz ellen a magán kör és élet határain túl terjed, működésében az nem egyesek, hanem testületek, községek által és erejével léptető életbe és általánosítandó úgy, hogy abból egyesek ne vonhasák ki magukat különféle hamis ürügyek alatt, hanem legyen s válják annak részesévé mindenki tehetsége és képessége szerint és pedig az, kinek elegendő fizikai ereje van, mint működő, az pedig ki ennek híjával van s működni nem képes, mint pártoló tag vagyoni létéhez mért aránylagos részben.

A községek tehát eminenter hivatva arra, hogy kebelükben a tűzoltó intézményt felállítsák, felszereljék s akcióképessé tegyék.

Itt ugyan felvethető azon ellenvetés, melyről már előző számunkban is szólottunk s mely a szegénység és tehetetlenség, két mozdulatlan tulajdonság által tartatik lekötve azzal, hogy hát miképen, mi módon állítsanak azok a községek tűzoltósági intézményt, melyeknek erre absolute semmi módjuk sincs?!

Hát biz ez nehéz dolog s a községet látogató egyházfő esetét juttatja eszünkbe, hogy hát miért nem harangoztat a község, mikor a főpap jó? mert nincs, ugymond; harangja. Bizony nagyon sok község van nálunk, mely-

nek nincs harangja. Mi módon lehetne tehát ezen segíteni?

A társulás, az egyesülés által.

A mit egy község magában véve meg nem tehet, azt ketten vagy három, négyen együttvéve sikerrel megtehetnék; e szerint a községek körökbe volnának beosztandók éppen úgy, mint a jegyzői vagy orvosi körök.

Ezen társulás által ugyan el nem érhetők mindazon előnyök, melyeket a község által önállóság szervezett tűzoltóság nyújt, de még is oly számosság azok, hogy a tűzvész elleni védelem jelentékeny tényezőinek tekintetétől így is és a tökélyesedés nagyobb fokára időnkint emelhetők mindaddig, miglen az egy-egy községre tartozó önálló tűzoltóságok keretébe biztosan sorozhatók s megállják egészen helyüket.

Itt e helyett szükségesnek tartjuk ismételt hangoztatni azon rendelkezés szükségét, hogy a birságokból bejövő pénzek a községek hatáskörében a községek szükségleteinek fedezésére meghagyassanak s fordítsanak, mert ezeknek igénybevétele mellett a községeket illető humanisztikus intézkedések nagyobb lendületet nyerhetnek.

Azon ellenvetés, hogy a birságokból bejövő jövedelmek csekélységük-nél fogva a kis községekben éppen nem sokra rugván, a várt eredményt nem érnék el s nem biztosítanak; míg most az állam összesítvén azokat, országos célokra gyümölcsözőleg helyezi el, meg nem állhat egészen, mert ennek ellenében indokoltan felhozható, hogy kis porszemekből halmok, a krajczárokból forintok keletkeznek, melyek időjártával a szükségletek fedezésére haszonnal fordíthatók. Aztán talán igazságosabb, méltányosabb s méltóságosabb dolog, ha a szegény s tehetetlen, a gazdag és hatalmastól nyer pártfo-

gást, mint megfordítva a mi manapság van gyakorlatban s a mi a községet örökös s oly gyánkodás alatt tartja, melyek az önálló cselekvést egészen megbénítják s így a községeknek oly takarót nyújtanak, melyek örve s palástolása alatt a közönség részéről támasztott méltányos követelések a legkönnyebben, de mindig a köznek rovására elutasíthatóknak.

Körmöczön.

Már a régi „Kis Tükörben“ tanultuk régen, de régen, hogy: . . . „Körmöcz mily nemes hirében!“

Bizony nemes. A ki ennek igazságáról meg akart győződni, bő alkalmat találhatott erre a folyó augusztus 14. 15. 16 napjaiban, midőn vártemplomának díszes és stilszerű restaurálása után azt ezen napok folyamán ünnepélyesen felszentelteték s midőn a távol vidék lakóit is a mily szives barátságossággal meghívta, ugyanolyan szives vendéglátásával a megjelenteket elhalmozta.

Bizony nemes Körmöcz kulturális intézeteinek felállítása s fentartásában. Ott díszlegnek a növelés és közoktatásnak fényes palotái a város által oly bőkezűleg ellátva, hogy ilyeneknek pártját kell keresni az állam által fényesen emelt közoktatási intézetek között is.

Az egyik a reáltanoda, mely a hatvanas időkben keletkezve, erős védbástyája a magyar szellem és műveltségnek; s kitünő tanerők által vezetve, büszkeségét s ékeségét képezi felvidékünknek.

A másik a községi elemi és polgári leányiskola, szintén impozáns palota, díszes parkkal körülvéve, nemzeti szellemben hirdeti Körmöcz város művelődési törekvéseit s jótékonyosságát.

Bizony nemes Körmöcz városa „magyar egyesületének“ tevékenységében. Körmöczön többé nem fehér holló a magyar nyelv; mert intelligens társadalmi körei kiválólag magyarok; új nemzedéke magyar

neveltetésének szellemét, lelkét átplántálja a társadalmi élet minden rétegébe.

Hol tanultál magyarul? kérdém egy idősb iparos növendéktől. Körmöczön felelé, házunk egészen magyar, cselédeink az al-
 sőbb vidékről valók, iskolában és házban mindnyájan magyarul beszélünk, még atyám is megtanult, magyarul pedig tiz esztendő előtt semmit sem tudott.

Hát nem nemesen működik-e a magyar egyesület Körmöcz hírére?

Bizony nemes Körmöcz városa a művészi érzék és pártolás fejlesztésében különösen a zene terén, a minek következtése, hogy az itt tartatni szokott hangversenyek a művészi előadások színvonalán mozogva, a hallgatókban magasztos érzelmeket ébresztve, azokat valódi műélvekkel látják el.

Bizony nemes Körmöcz városa minden szépnek, jónak s hasznosnak ápolásában. Storno által stilszerűleg rekonstruált temploma felkelti a szépnek és vallásos áhitatnak az érzelmét a szemlélőben; a szegények nyomorának enyhítésére emelt intézetek és intézkedések, mint a kórház, a szegények háza a humánus érzelmeket konstatálják.

Bizony nemes Körmöcz — s a multban a Kis Tükör leginkább ebből indult tán; . . . mi is elismerjük ennek fényét s javát; de a haladásban, s az emberi szellem munkájában neki felsőbbiséget nem tulajdonítunk; értjük az állami pénzverdét, mely Körmöcznek most is szaporítja, híret; de többé már nem alkothatja azt. Tehát a pénzverdéhez a körmöcz: név kötve van; hiszen a híres körmöcz: aranyak, nemcsak a multban, de még napjainkban is mennyi halandónak képezik eldorádóját, Mekkáját, s végezéjait? . . . Ambár ezen aranyak ma már frankokká váltak; azért a képzelet szárnyain még is csak minden ember ezen menyország után sohajt és törtet!! No, azt ugyan resteljük, hogy a körmöcz: aranyak frankokhoz szegődtek, hanem hát isten neki! inkább látjuk mégis, mint a márkákat; mert ezektől bizonyos „tantus“-szerűséget meg nem tagadhatunk, melynél

TÁRCZA.

A dóni sikság.

— Földrajzi tanulmány. —

Tudjuk, hogy a „minden oroszok czárja“ e vidéket a legközelebbi multban beutazta s hú kozákjai körében jól mulatott. Mi érdeklődünk a legkisebb mozzanat iránt is, s azért engedessék meg, hogy épen annak a vidéknek rajzolásával foglalkozzunk, mely a nagy uralkodó előtt a midőn politikailag érdekes volt, ugy ránk nézve tanulságos is egyszersmint.

* * *

Ha lapozzuk a könyveket, a dóni sikságról különböző fogalmat nyerhet az utazó; mert a mint a tavasz kezdetén látja, — midőn zamatos füvel és a legszebb virág szőnyeggel van borítva, vagy pedig nyár derekán, midőn az ut egy határtalan, sivar, kopárs perzselt füvel ellepett sikságon víz keresztül, melyre örökké felhőtlen ég-boltozatról lövelli, égeti a nap sugarait, bizonyára eszébe jut a költő e jeles kifejezése: „Isten kit a böles láng esze föl nem ér, csak titkon érző keolle óhajta sejt“!

Száz meg száz kilométernyire találni egyetlen gabonakalászt, míg ellenben épen minden év január havában a legújabb tenyésztői gabona földek közt jár nagy Oroszországban az utazó.

A dóni sikságon is vetnek gabonát; de a postautak szomszédságában soha. Csak a sápadt üröm és az örökzöld kutyatej emeli fel fejét bus komoran a kiegészített

laj felett, és itt-ott egy-egy magános csöszgönyhő hirdeti a távolból, hogy még itt is laknak élő lények?! Az izzadság esurog a fáradt utas homlokáról; az izzadságtól gyötörtetve, hiába keres üdítő forrást vagy hűs árnyékot és fájdalmas érzést érez, ha a láthatáron feltűnő kék vonal, mely az epedve várt községet látszik jelezni: közleledtère szét foszlik, — mint a délibáb.

Gyakran elmúlt a nyár a nélkül, hogy egyetlen esőcsepp üdítette volna a szomjas földeket.

E tekintetben a dóni sikság nevezetes tüneményt képez. — Mint említők: gyakran egész nyáron egyetlen egy csepp eső sem esik; máskor ellenben egy ömlik a zápor, mintha öntenék és rohanó patakokat képez, melyek száz meg száz széna kazalt sepernek el és borzasztó pusztításokat visznek véghez a sikságon.

Az utak lányai magas pora egy percz alatt sártengerré változik át, melyet az út-
 ázott, kimerült lovak csak a legvégső erőfeszítéssel bírnak keresztül gázolni. — A vihar a sikságon valódi borzadalmas látványt nyújt. Egy borus napon, fekete por felleg magasan emelkedik a levegőbe; a madarak félénken elbujnak a fű között; a marha bokrok és sövények közt keres menedéket, a folyók vize tajtékozva tör ki medréből és messze elárasztja a partokat, mialatt a légtérben menydörög és ropog, mintha ezer ágyut sütnének el egyszerre. — De a vihar épen olyan gyorsan eltűnik, mint keletkezett, és csak a tempomok tornyairól letépett czimerek, a tető-

iktől megfosztott házak és a vitorláikat vesztett szélmalomok jelzik, hogy e rémjelenetek nem a káprázat művei voltak, hanem szomorú valóság!

Nagy károkat okoznak a sikságon a tulságosan roppant tömegben megjelenő ürgek is, melyeknek legkedvencebb eledele a zöld gabona. Csapatosan láthatni ezen állatokat földalatti üregeik bejárása körül és csak a kiöntés, vagy kifüstölés által szabadulhatni tőlük.

Az előtt minden paraszt tartozott saját földjén legalább száz ürget megölni évenként; de mióta e kötelezettség megszűnt, a kártékony állatok számát végtelenségig szaporítják.

De még borzasztóbb ellenségei a dóni sikságnak a sáskák. E félénk állatok milliói, mint terhes, fekete felhők ereszkednek le a földre és se láрма, se tűz, se víz nem képes elűzni őket onnan mindaddig, míg találnak valamilyen, — hova letelepedtek.

Egy pillanat alatt elpusztítják a legbüjább növényeket, és letarolják a leglobosabb fákat. Mielőtt meghalnak, — 1—1 és fél hüvelykujnyira elássák tojásaikat a földbe és innen bujnak ki a jövő tavasszal a fiatal sáskák, melyeket aztán a parasztok összebaronálnak és sokkal könnyebben elpusztíthatnak a teljesen kifejlődött rovaroknál; épen azért, mert még nem tudnak repülni. Százezerenként pusztítják őket a madarak is, melyek minden ilyes sáskafelhő kíséretét képezik; de mi ez azon milliókhoz képest, melyekből egy-egy csapat áll?! — A legbiztosabb óvszer ellenük

a hatalmas zivatar, mely a fekete tengerbe seprti őket, hol rothadó hulláik mértéfdnyire befertőztetik a levegőt.

De nem mindig nyújt a sikság ily szomorú látványt; nem mindig lövelli reá a nap égőtő sugarait és nem mindenütt pusztítanak a sáskák. Néha tarka szőnyeg terül el a folyamok szomszédságában levő réteken, és sok helyütt holdakra terjedő veteményes kertekre lehet találni, melyekben óriási dinnyék, ugorkák, tökök, és napraforgók diszlenek a zöld indák között. — A görög dinnye itt oly olesó, hogy kocsiszámra lehet vásárolni egy rubelért.

Sok szárnyas állat, tuzok, fogoly stb. is van a dóni sikságon; de ezek rendszerint oly vadak, hogy csak a legnagyobb ovatossággal lehet lövésre keríteni. Különbben a kozákok legtöbb gazdagságát a szép szarvasmarha, ló, és juh állomány képezi, mely az egész éven át a szabadban legel, és innét kerül a birodalom északibb fekvésű tartományainak piacára.

(Hogy a minden oroszok czárja e vidéket meglátogatta, abból az tűnik ki, hogy érdeklődik népe sorsa iránt, s mi pedig nem késünk figyelmünket ez irányban fölköltöni, hogy ismerhetjük földrajzi fekvésénél fogva egész birodalmát is.

Arany Lajos.

A nevelő viszontagságai.

— Némethöl. —
(Folytatás.)

A kék salonba léptünk, melynek közepén gazdagon terített asztal állott, a sok ezüst, kristály és virág ékiteményekben pom-

fogva kedvtük kerekedhetnek aranyaink elnyerésére. Egyébként a pénzverde mind-egyre megfeszített erővel működik, kisebb körben ugyan mint hajdan, mert gépezetei s gépei mechanizmusa, dacára hogy többet s jobbat produkál mint egykor, nem igényel annyi tért s helyet, mint régenten, mert tökéletesebb.

Bizony nemes Kőrmöcz kéziparának munkájában is, ilyen a csipkeverés s ezen cikkek mindig keresettek, de nem a Zsivena tót növegyelet számára, hanem a magyar háziipar emelésére. S bár hogyan igyekeztek is az idegen áramlat e helyen tért foglalni, célját itt soha el nem fogja érni.

De mondják: Kőrmöcz gazdag város, tehát mindezeket teheti. Igen, gazdag s ezt megis érdemli; mert ebből nyert erőt s hatalmát az emberi haladás, előmenetel céljaira, s az emberi jólét megteremtésére fordítja. Hanem hát nincsenek-e országunkban jó számmal oly községek, melyek a legjobb módra örvendenek s mi haladást sem tudnak felmutatni?

S miért; mert nincsenek arra termelt vezető férfai.

Kőrmöcz város szerencsés oly vezető férfiak birtokában lehetni, kik lankadatlan erővel s szorgalommal törekshetnek elvállalt vezéri kötelességüknek megfelelni s feladatukat megoldani.

Kalapot emelünk munkásságuk s törekvésük nemessége s eddig elért eredményük fölött.

Nem lehet ma e sorok feladata egyes személyek feltüntetése körül forgolódni, midőn egy magas tisztségű ünnep folyamán érzelmeink tulmagasra fokozódnak; majd beszélünk ezekről egy más alkalommal, midőn a gáncs viszketege élesbítheti tollunkat.

Most augusztus 14-én délután 4 órakor zúgnak Kőrmöcznek valamennyi harangjai, dörögnek a hegytetőről a mozsarak; tódul az emberek sokasága zászlókkal s ünnepi díszben a város alsó kapujához, mely ékesen van virágokkal felkoszorúva, valamint a város minden utcája és háza; de különösen azon utcák s terek melyeken a vasuton érkezett püspök, Bende Imre, a felvidéki magyar apostol a városba vonul. Épületes és megható a népnek főpapja iránti ragaszkodása, melynek mindenképen kifejezést adni törekszik; födetlen fővel, áhitatos érzelmekkel követvén kocsiját, legelőszőr a templomba, onnan szállására a díszes emeletes plebániái lakba kísérté; hol a jeles főpap a nagyszámu tisztelő küldöttségeket egész késő estig derült nyájassággal s kitüntetéssel fogadta.

Ezen ünnepi bevonulás és menet a nagy s hosszú szárazság után e napon déli

órákban megeredt permetező eső, — mely a nap fényéből mitsem ront le, hanem azt inkább tetézte, az ég örömkönyűi s áldásának tekintetett s fogadtatott a nagy közönség által.

S ez méltan annak mondható.

Estve a város fényesen kivilágított s a nagy közönség által egész késő éjjel látogatott s szemléltetett.

Augusztus 15-kén történt a vártemplom felszentelése. Már kora hajnalban jöttek nagyszámmal a körüllevő falukból a proceszziók s a templom elég tágas környéke egészen megtelt ájtatos hívőkkel. A felszentelés 8 óra előtt vette kezdetét s az egész szertartás déli 12 óra felé végződött, a felszentelést a püspök nagy és fényes papi segédlettel végezte, a szent beszédet is ő tartotta, mely tartalmas volt és nemes szónoki hévvel előadva, utalván s intvén hivat a vallásrökölesi élet követésére s végül mindnyájukat különbség nélkül megáldotta.

Déli két órakor díszlakoma tartatott az ujonnan épült városi tágas teremben száz terítékre, hol számos felkösztetés ősi szokás szerint mondatott; nevezetesebbek s kiválóbbak voltak a püspök, Bende Imre, Majláth István, barsi főispán, Mariási István alispán, stb. által elmondottak, melyek vallásrökölesi eszmék alapján fényesen kimutatták, hogy a mai uralkodó fegyverhatalom ellenében az előbbeni alap biztosabb támpontot nyújt az emberiség boldogulására. Ezt egy fiatal heves szónok az ujkor eszméi nevében oppugnálni kezdte, de a demonstrációval adós marad.

A vendégek sorában voltak, Mailáth István, Mariási István, Mácsay Lukács, Kónya József, Kuliszeky Ernő, Dr. Kiss Mihály Barsból; Lehoczky Lajos alispán, Zorkóczy főbíró, Nagy István lapszerkesztő Turoczból. Tillesch Ferencz, apatkanonok, Hulényi István kanonok Besztercebányáról, stb. stb. A vendégek egy része 15-én az esti vasuti vonattal távozott; másik része azonban ott maradt, hogy az augusztus 16-án tartott hangversenyen részt vegyen.

Nagyon hozsura hatolna és e lapok keretén túl nyulnék ismertetésem, ha mindent le akarnék írni, a mit Kőrmöczön tartozkodásom ideje alatt szívet, jót feljegyezhettem; ezt nem tehetvén s szűk körre szorítva levén, bezárom soraimat azzal, hogy Kőrmöcz város ezen haladásához csak szerencsét s áldást kívánhatok; most a mai időben, midőn a politikai s egyéb áramlatok a városi, községi életnek legkevésbé sem kedveznek, és midőn a gentry elnevezés mellett a semmittevési irányzatok kez lenek lábrá kapni: bizony nem csekély erőt és munkásságot kell kifejteni azoknak, kik a községi

frikai hőség támadt bennem s tányéromba bámulva vártam. Ez alatt az inas az én baloldalamra ért: egy szelet húst s egy ecetes ugorkát vettem a tányéromra; az ugorka pompás, egészséges és kemény egy jóság volt, izletes mivoltára vágó szemeket vettem; gyöngédségemet azonban átkozottul hálálta meg: a mint szét akartam vágni, késem alól elsikamlott s zsupsz ki, a salon padlójára gurult. Ez a fordulat meglepett. Hogy az ugorka ügyetlenségét kipótóljam, felugortam utána, s a szűkevényt saját kezeimmel helyeztem a tányéromra vissza.

— Fi done! — susogta a grófnő s összehuzta a szemét.

A gróf mosolygott.

A gouvernante ajkát harapta.

Gertrud és Dezső érthetően vigyorgtak.

Az inas egy fitymáló kézmozdulattal elviszi a tányért az orrom elöl, másik tányért ad s újra elém hozza az ételt. A fejem majd szétugrott a hőségtől s éreztem halántékomon az izzadás csepjeit. Ujra szedtem az ételből — ez uttal egy egészen puha ugorkát s megettem a nélkül, hogy a tányéromról felpillantottam volna.

A gróf, mint világfi, azonnal a kertben épen nyíló rózsafajokról kezdett beszélni.

— Örökre blamirozva! — gondoltam magamban. Karfiol következt szült szelettel; minden szerencsétlenség nélkül elköltöttem; azután szárnyas sült kompóttal; a csontokkal szörnyű sok vesződésem volt.

— Nem lesz már vége az evésnek?!

Nem; most jön még csak a pudding málna saucszal. S aztán újra más tányérok s egy tál valami fehér étellel, a mit

élet terén eredményt képesek felmutatni s kik között a körmöcziek eminens s kiváló helyet foglalnak el.

Bizony nemes Kőrmöczbánya városa nemcsak hírében, hanem a valóságban is.

J. M.

A magyar fürdők.

Ha nem is volnának hirlapi nyári kacsák, azért a hirlapok hasábjai nem maradnának üresen. Minden hasábocksát, a mely veszélyeztetve van, hogy üresen marad, megmenti a — fürdővel, jöjjön az akárhonnan.

És micsoda kiméletlenséggel vannak megírva ezek a külföldről jövő fürdőlevelek.

Leplezetlenül kiírják, hogy például ebben a cseh fürdőben hány magyar országos képviselő, hány nagykereskedő, hány gavallér, hány államhivatalnok — és ezek között hány magyar ministeri osztálytanácsos költi a pénzt.

S ezek az urak a levél íróját még csak nem is vádolják indiskreczióval!

Talán nem is szégyenlik, hogy nevéket így meghurczolják?

Nem.

Dicséshetnek vele. Kérkednek azzal, hogy külföldi uton jártak, külföldi fürdőt használtak, s hogy mily szép összeget tudtak elkölteni.

S ennek a hazafiatlan cselekedetnek a magyar fürdő tulajdonosok legtöbbszörének elhetetlensége, meg a sok hazafias érzést nem ismerő orvos bölcs tanácsa az okozója.

Okozzuk a fürdőtulajdonosokat, mert sem kényelem, sem tisztes ellátásról nem gondoskodnak, okozzuk az orvosokat, mert meggyőződésük ellenére paticus ciknek a külföldi fürdők használatát ajánlgatják.

Meggyőződésük ellenére mondjuk, mert nem képzelnék orvost Magyarországon, aki azt merné állítani, hogy a külföldi fürdők gyógyító hatása és klimatikus fekvése a magyarországi gyógyfürdők bármely tekintetben is felülmulna.

A külföldi fürdők egészség tekintetében tehát nem jobbak egy cseppet sem a magyar fürdőknél. Előnyük csakis abban rejlik, hogy hoteljeikben nagyobb kényelem s főleg a fürdősök között kifejlődő társasélet kellemességei jobban érvényre emelhetők.

Igen ám! — mondják a fürdőtulajdonosok — ha Magyarország fürdőző közönsége itthon maradna s itthon költené el

én a várva várt rizkásának néztem. Tányéromra szedtem s a mint a szájamba veszek egy karállal, meglepetésemben akaratlanul felkiáltottam: jéghideg volt, hogy a nyelvem majd a fogamhoz fagyott.

— A vanília fagyalt pompás! jegyzé meg a grófnő csipősen.

Fagyalt? nekem kanikulai forróságom lett tőle s fájdalom, tányéromon egész Mont-Blanc emelkedett e fagyaltból! — hogy fogom én azt ledolgozni?!

— Kérdy kisasszony — szól ismét a grófnő — emlékszik még Powelwitz hadnagyra, a ki úgy szerette mondogatni, hogy az ő lelke jéghegy.

— Ah igen grófnő — szól a kisasszony — s a tányéromra tekintett.

No én meg azt gondoltam, hogy belefúlok a jegestengerbe.

A fagyalt után még kenyeret, vaját és sajtot szolgáltak fel s azzal végre vége lett az ebédnek; felkeltünk s imádkoztunk; a fekete kávé már állva szűrőcsültük.

Majd a gróf fordult hozzám.

— Indítványozok önnek valamit Balogfi ur; sétáljon most egy kissé a gyermekekkel és Kérdy kisasszonnyal a parkban, nézze kissé körül magát új tartózkodása helyén. Séta után szabad ideje van, s estére valószínűleg ismét találkozunk az asztalnál. Jó napot!

A gyermekek felugráltak s előhozták kalapjaikat. Kérdy kisasszony egy fehér tüllel bevont pástorkalapot tett fel, mely, mondhatom, nagyon illet neki s azzal a kertbe mentünk.

A kisasszony megfogta növendéke kezét s előre sietett nem törődve velem és

pénzt, akkor annak a nagy kontingensnek szíves örömet építenének akár szép renesanc stílusú kényelmes szállodákat, de ha a magyar emberek nem akarnak kivetkőzni régi bűnökkel s még ma is elkápráztatja őket az idegen, az itthon maradt kis töredék számára csak nem építhetnek hoteleket, azokért csak nem teszik magukat tönkre!

Bűnös a magyar társadalom, bűnösök az orvosok és bűnösök a fürdőtulajdonosok.

Bűnös a magyar társadalom, mert a „magyar természet“ áldásait, szépségét, jóságát semmibe sem veszi; érzékének jobban tetszik az idegené, a saját hazájának, aki őt megszülte, fölnevelte, szabadságot és éltető levegőt adott neki, semmit sem áldoz, hanem elmegy idegen földre, ahol csak megtürik, ahol csak kigunyolják, s annak az idegen hazának áldozza föl a pénzt, vagyonát és ezzel — bazafiágát.

Bűnös a magyar társadalom, mert még ma is kasztokra osztja magát. A fürdő helyén kordont von a vagyonosabb és szegényebb fürdőbetegek és hozzátartozóik között. Pedig ez a külföldi fürdőben nem szokas. Ott gazdag és szegény közt nincs különbség. Ezt az előnyt csakugyan nem vitathatjuk el a külföldi fürdőtől.

Bűnösök az orvosok, mert nem hogy minden rábeszélő tehetségükkel a beteget, gyengékedőket és szorakozni vágyókat visszatartani igyekeznének, azokat minden lelki fájdalom nélkül küldik a külföldi gyógyvizekbe lubiczkolni.

Bűnösök a fürdő tulajdonosok, mert legtöbbször nem érti megbecsülni a vendéget, azok kényelméről nem gondoskodik, a konyha rosz, a kiszolgálás hanyag, s a mi fő, minden drága.

De hát a bajon ki segíthet!

A magyar társadalom.

Tessék itthon maradni, tessék a pénzt itthon elkölteni, tessék a fürdőhelyeken nemesi czimereket nem nagyon fitogtatni a kereskedő és iparossal szemben, akkor lesz kényelmes hotel, kényelmes kiszolgálás, olesőbb étel, s végül kellemes és szórakoztató társas élet — mert hisz egyéb nem hiányzik. A mi többi a külföldnek van, annyival mi is bírnunk, ha nem többel!

B.

A bars megyei gazdasági egyesület alapszabályainak tervezete.

(Folyt. és vége.)

14. §. A közgyűlés tárgyai:

a) alapszabályok alkotása, vagy módosítása;

Dezsővel. Különböző eszmék és gondolatok rajzoltak fejemben, melyek által társalgást szerettem volna a fiatal hölgygyel kezdeni, de hiányzott hozzá a bátorságom.

Igy értünk egy kis toronyféle épülethez, mely a kert egyik szögletében állott.

— Az ott a gloriète — mondá Dezső — jöjjön Balogfi ur, menjünk föl, onnan szép kilátás nyílik.

Felmentünk a csigalépcsőn, mely egy csapóajtóhoz vezetett. Mint a társaság legerősebb tagja, én birkóztam meg az ajtó felemelésével, a kis társaság feljutott az erkélyszerű helyiségbe, melynek ajtaját ismét lebecsátottam.

A tájkép mely itt elém tárult, valóban igen kellemes volt; varázsa bizonyos mérszűre hangolta szívemet s Kérdy kisasszonyhoz fordulva mondtam:

— Mily gyönyörű egy tájkép ez! Ott az idő hatalma alatt megszűrtült kastély karsú tornyaival, melyet azonban enyhe zöld keretbe von a természet mosolygó élete; itt lábainknál a pompája díszében viruló kert s tovább az ezüst folyó, mely csapodár kanyarodásokkal kigyózza be a sötét zöld rétet. Mily szívesen követi e folyót utjában szemünk, míg egy fordulatnál el nem tűnik. Arra gondolok, hogy ez a kép valóban az élet mása . . .

— Igen szellemes gondolat! — jegyzé meg gunyosan a kisasszony — gyakorlatilag fogom Gertrud által kidolgoztatni.

Szörnyű együgyűnek tartottam magamat e percben s az ifjú grófhöz fordulva kérdém a nem messze tőlünk elterülő falu nevét.

b) az elnöknek és választmányi tagoknak megválasztása;

c) a választmány által felvett s bejelentett tagok felvételének jóváhagyása, s tiszteltbeli tagok választása.

d) A bevételek és kiadásokat tárgyzó évi költségvetésnek tárgyalása, valamint az e célra kiküldött tagjai által felülvizsgált évi számadásoknak és pénztári állapotnak megállapítása;

e) határoz a rendezendő kiállítások felett.

f) tárgyalja az elnök jelentését az egyesület működéséről és annak eredményéről.

15. §. Határozatait a közgyűlés viszonlagos szavazati többséggel hozza: az egyesület alapvetésének megváltoztatása az alapítványi tőkék felmondása, valamint az egyesület feloszlása tárgyában hozandó határozatokhoz, az egyesület összes tagjai 3/4-résztének hozzájárulása szükséges, feloszlásának elhatározására azonban az összes tagok 3/4-résztének beleegyezése szükséges.

16. §. Ha az előző szakok szerint az egyesületi tagok 3/4-résztének hozzájárulásával hozandó határozatok a jelenlévők csekély száma miatt meghozhatók nem volnának, az elnök új közgyűlést hi egybe, ezen közgyűlés tárgysorozatát tartalmazó meghívóba a határozati javaslatot újra és annak kijelentésével veszi fel, hogy ezen közgyűlésen, eltekintve az előző szakas rendelkezésétől, a megjelenendő tagok foghatnak határozni.

17. §. A választások titkos szavazás által ejtendők meg.

18. §. Az igazgató választmány az alapító és rendes évdíjas tagokból választott 24. tagból áll; üléseit a mennyiszert szükséges, de mindenestére évnegyedéknél egyszer az ügyvezető elnök egybehívására tartja. Ezen ülésekben érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül 6 tagnak jelenléte, s a jelenlévőknek szótöbbsége szükséges.

19. §. Az igazgató választmány képviseli az egyesületet minden ügyében érvényesen; miért is: az intézi az egyesület mindenemű ügyeit az alapszabályok és a közgyűlés határozatai értelmében:

b) az egyesület működésére és érdekeire vonatkozó minden beadvány és jelentés felett rendelkezik;

c) javálja, s előkészíti a közgyűlési tanácskozás alá bocsájtandó tárgyakat; s azok sorozatát;

d) elfogadja, vagy visszautasítja a tagsági aláírásokat, s az elfogadottak névjegyzékét helybenhagyás végett a közgyűlésnek bejelenti; — megválasztja az egyesület titkárát, pénztárnokát és szolgáló személyzetét, s ellátja kezelési utasítással; egy jogtanácsost választ, ki azonban az ügyvédi teendőket végezni nem köteles;

e) feloszlík szakosztályokra, s magához e tekintetben meghívás után az egyesület mindennemű tagjaiból határozatlan számú szakértőket csatol. A szakosztályok alakulása olyképen történik, hogy minden választmányi tag kijelenti, melyik osztályban kíván működni; az ekként alakult szakosztályok, külön-külön, meghívás után magukhoz határozatlan számú szakértő tagokat kérnek fel az egyesület tagjai sorából,

magukat önállólag szervezik; állandó elnököt, és jegyzőkönyveik vezetésére jegyzőt maguk választanak:

f) előkészíti minden év október havi közgyűlése napjára a következő év költségvetését, s minden év január havi közgyűlése napjára a lefolyt év zárszámadását, s azokat a közgyűlés elé terjeszti.

20. §. A szakosztályok hoznak a szak érdekekben a választmány által megerősített határozatokat, fennmaradván a joga határozatának visszavetése esetében azt a közgyűlés elé terjeszteni.

21. §. Az elnököt és a két alelnököt a közgyűlés három évre zavazattöbbséggel választja.

Az elnök jogai és kötelességei:

a) Az elnök, távollétében pedig az alelnököknek egyike, még pedig választási rendszerinti elsőbbséggel viseli, ugy a köz — mint a választmányi ülésekben az elnöki széket, vezérli a tárgyalásokat, s bir szavazategyenlőség alkalmával eldöntő szavazattal;

b.) évenként jelentést tesz a közgyűlésnek az egyesület, működése eredményéről s annak pénzállapotáról;

c.) a szakosztályok között a teendőket felosztja;

d.) ellenjegyezi, s utalványozza a választmányilag meghatározott bevételeket és kiadásokat; s rendkívüli esetekben, utólagos jóváhagyás reményében, utalványozhat 50 frt erejéig;

e.) az egyesületet a hatóságok irányában képviseli, s ügyvédeknek nevez;

f.) az egyesület által kiállított mindenemű okmány aláírásával hitelesít;

g.) az ügyvezető alelnök ügyel fel az egyesület jogtanácsosával az egyesület által kiállított okmányok szerkesztésére s az egyesület írásbeli ügyei vitelére; örökös az egyesület javai felett, s intézi az egyesület érdekeiben végzendőket.

22. §. A titkár és pénztáros az egyesület anyagi erejéhez képest közgyűléseleg meghatározandó mérsékelt díjat élveznek.

23. §. A titkár szerkeszti a jegyzőkönyvet, vezeti az írásbeli teendőket, s őrzi az egyesület iratait.

24. §. A pénztáros kezeli az egyesület vagyonát, a választmány által kiadott utasítás szerint.

25. §. Az egyesületnek egy nagy és egy kis pecsétje van. A nagy pecsét Barsvármegye czimerét gazdasági jelvények közt tartalmazza ezen körirattal: „Barsmegyei Gazdasági Egyesület nagypecsétje.“ A kis pecsét egyedül „Barsmegyei Gazdasági Egyesület“ felirattal bir.

26. §. A nagy pecsétet az elnök, a kis pecsétet az ügyvezető alelnök őrzi.

27. §. A nagy pecsétet egyedül nagyobb okmányoknál alkalmazza, a kisebbet minden levelezésnél.

28. §. A közgyűlés jegyzőkönyveinek hitelesítéséhez szükséges, hogy azokat az elnökön s a titkáron kívül, két jelen volt tag írja alá; — az ekként való hitelesítésre sem az elnökök, sem a választmányi tagok nem alkalmazhatók.

29. §. Az egyesületi vagyon feloszlhatlan.

30. §. Ha az egyesület feloszlása bármi oknál fogva elkerülhetlenné válnék, az

egyesület vagyona a gyűlés által kijelölt rokon czélú megyei egyesületnek lesz átadandó; ennek nemléte esetében ugyanazon közgyűlés többsége határozza meg azon megyei jótékony, vagy magyar közmívelődési ügyi intézetet, mely a fennmaradt vagyonban részesítendő, minden esetben a feloszlási határozat a fennmaradt vagyon iránti rendelkezési tervvel együtt foganatosítás előtt, az országos kormányznak jóváhagyás végett bemutatandó lesz.

Különfélék.

— **Püspöki körút.** Pólya Lajos nagyölvédi lelkészől vesszük a hírt, hogy a dunántúli ev. ref. egyházkerület püspöke — Pap Gábor főrendi házi tag, — körútját szeptember hó 8-án kezdi meg megyénkben. — Kezdd fogadást pont a csatai állomás; élénk mozgalom indult meg, — hogy a fogadtatás társadalmi életünk e kimagasló tagjához illőleg, méltóságos legyen. Örömmel értesültünk mi is, hogy a fentjelzett főpásztor Lévának is vendége lesz.

— **A lévai főgimnázium** alap javára újabb befolyt 20 frt 50 kr. — Ezen összeg Cserei József trencsényi főgimn. igazgató, városunk jeles szülöttje által felajánlott irodalmi művének elkelt példányai árából folyt be. — Az elárúsítás körül elismerésre méltó buzgalmat fejtett ki Boleman Atilla gimnáziumunk volt kiváló növendéke.

— **Vasutunk.** Az építkezés az egész vasutvonalon jóformán már be van fejezve s csak az Alsó-Váradnál építés alatt levő Garamhid felszerelése van még folyamatban, mi előre láthatólag mintegy három hetet veend igénybe. Az ideiglenes forgalom már megnyit, de csak Váradig, mert a Garamon át épített ideiglenes hid a felszerelő munkások által teljesen igénybe vétetik s így a lévai állomással a kapcsolat megszakadt. Miután tehát az alépítmény, magas építmény az egész vonalon tökéletesen elkészült s csak a Garamhid van még hátra, remélhető, hogy a vonal megnyitása, illetve átadása f. évi szeptember hó 10—15-én megtörténhetik.

— **Hymen.** — Farkas Ákos lévai r. k. tanító f. hó 15-én váltott jegyet Szilassy Olga kisasszonnyal, özvegy Szilassy Zsigmondné kedves leányával. — Tartós boldogság kísérje a szép frigyét!

— **Új jegyzők.** Zeliz város lakossága a napokban választotta meg Szedlacsek János eddigi ideiglenes jegyzőjét. Nagy-Szece jegyzői kerülete pedig, eddig szintén ideiglenes alkalmazásban levő jegyzőjét Novothny Jánost választotta meg. — Derék, munkabíró, erők, meg vagyunk győződve, hogy terhes hivatalukat elismeréssel fogják betölteni.

— **Az országos tüzoltó szövetség** már évek óta sürgette egy az ország minden lakosára és városára kötelező tüzrendészeti törvény alkotását. Az idén előfordult ropant tüzpusztítások is elodázhatatlanná tették a sürgős intézkedést, mely meg is történt. A belügyminiszterium ki is dolgoztatta már a tüzrendészeti törvényjavaslatot, melyet kormányrendelet alakjában szándékozik kibocsátani. De előbb az egész et a most tartott fiúmei orsz. tüzoltó közgyűlés elé terjesztette.

— **Tanító választás.** A Gr.-Koszin üresedésben levő rom. kath. kántortanítószagra, mint értesülünk, Hlaványi János, Csejki község szorgalmas, tehetséges tanítója lön megválasztva.

— **A legszebb és legerényesebb leány.** A new-yorki postahivatalhoz érkezett nem rég egy ajánlott levél Ohióból e czímmel: „E levél felbontatlanul adassék ki a legszebb és legerényesebb leánynak New-Yorkban.“ A szolgálaton levő postatiszt zavarában a postagazgatóságához fordult, a mely a következő hirdetményt tette közzé a lapokban: „A poszt tante-hivatalban fontos tartalommal fekszik egy levél, a város legszebb és legerényesebb kisasszonya számára; kérétek azt mihamarabb átvenni.“ Három nap alatt — írja az Amerikai Nemzetör — nem kevesebb mint kilenczezer leány jelentkezett, valamennyien igényt tartva a levélre, melyet azonban eddig ki nem adtak.

— **Kis-Koszmály** községben — mint értesülünk — a rom. kath. tanítói állomás üresedésben van; — az állomást szept. 15-én töltik be, melylyel a lakáson és kerten kívül több mint 300 frt jövedelem van kapcsolatban.

— **Lakatos Sándor** — Léva város kiváló jó hírnek örvendő zenekara, mely évek során át Koritnyiczán gyönyörködteti a fürdő vendégeit — mint értesülünk — már e hó végén hazakerül. — Alig is várják a „hymen híreket“, hogy jó zene mellett ülhessék meg lakodalmukat.

— **A tegnapi előtti napfogyatkozás,** melyet a világ egy részében teljes napfogyatkozásnak láttak, nálunk csak részleges volt s abból is vajmi keveset láthattunk a borongó idő miatt. A legnagyobb elsötétedés nálunk 5 óra 22 perczkor volt, a fogyatkozás 6 óra 17 perczkor ért véget.

— **Új egyforintosok.** A bécsi államnyomdában most előkészületeket tesznek új egyforintosok kibocsátására. Az egyesek forgalomba bocsátási határidejüül 1888. jul. 1-ét tűzték ki.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövőhétre: Változó, kissé szelesebb időt várhatni, számos helyi esővel, itt-ott zivattal. — **Huszonhárom szeszgyár** volt a múlt évben hazánkban olyan, mely száz-ezer forintnál több adót fizetett; azóta egy pár már megszüntette a gyártást. — **Bonán Sándor** esanádi püspök Temesvárott e hó 17-én ülte meg papi pályájának fél-százados jubileumát. — **Esztorgomban** a hét-fői bucsünnepen maga a bibornok érsek pontifikált s mint levelezőnk írja, — messz-szeföldről annyi ajtatoskodó gyűlt össze, a mennyi a bazilika fölszentelése óta alig volt együtt. — **A cseh malomiparosok** e napokban gyűlést tartottak s egyik indítvány az volt, hogy ne vegyenek magyar buzát; a gyűlés azonban nagy bölcsen azt határozta, hogy e kérdésben nem határoz. — **Nemzetközi gabonavár** Bécsben ez idén is lesz, augusztus 29- és 31-dik napjain a rotundában. — **Bécsből** írják, hogy a magyar kormány a kötelező polgári házasság behozatálát tervezi. — **Braziliában** még mindig mintegy 600,000 rabszolga van. — **Kassai püspökök** B u b i c s nagyváradi kanonok, czimzetes püspök nevezetett ki. — **A póstatákarékpénztári** főkimutatás szerint július havában 34,073 betéttel 267,363 frt 55 kr. tétellett be és 8282 felmondás alapján 167,925 frt 16 kr. visszafizetés eszközöltetett

APRÓSA GOK

— Rovatvezető: Zuhany. —

A nagy család. Összeíró biztos: Mekkora az ön családja? Családapa: Tizennégyen vagyunk. — Biztos: Hogy lehet az? Apa: Hát ugy, hogy a feleségem, meg én, meg az öt gyermek, az hét; meg az anyósom, az — tizennégy.

Mindig ártatlan. Feleség: Hallod-e mégis csak sok, hogy mindig az utolsó vagy a koreshámban! — Férfj, (dühösen): Milliom adta! Hát mit tehetek én arról, hogy a többiek mind előbb mennek el!

Sokat mondó sírvers. Egy vidéki város temetőjében olvasható ez a sírvers:

Itt nyugszik a feleségem,
Béke neki, — béke nekem.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Köszönet nyilvánítás.

Lakatos Sándor városunk jóhírben álló zenekara a „Stefánia-árvaház“-jávára 5 frtot küldött.

Köszönet az árvák nevében!

Léván, 1887. aug. 19.

Szakmáry Endre
pénztárnok.

II.

A t. szülők figyelmébe.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy a zöldkert utcai 559. számú, Kiss-féle házban fröbelrendszerű magán-ovodát nagyobb helyiségbe helyeztem át. Harmincz gyermek létszámának megfelelő, egészséges, kényelmes helyet és mindenre kiterjedő figyelmű gondozást nyújthatok kis növendékeimnek, kik 2 éves kortól, 6 éves korig bármely hónapban felvétetnek. Befizetendő: 1 frt beiratásdíj, havonként 2 frt és október hóban 1 frt papézn az egész télre.

Léván, augusztus 14. 1887.

Belcsák Ilona
okl. óvónő.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

az irodalom legújabb terméke. Jókai Mór újabb regényeinek füzetes kiadásából, melyet Révai testvérek könyvkiadó hivatala két évvel ezelőtt megindított és mely ez idő szerint „A három márványfej“ czimű legújabb regényt hozza, most kaptuk a 3—5 füzeteket. Alig vesszük észre, az egyes füzetek kötetekké szaporodnak és lehet-e könyvtárnak szebb díszre, lehet-e könyvkedvelőnek nagyobb öröme, mint a midőn Jókai nevét mind több könyvén látja ragyogni. Egy teljes regénye is valóságos könyvtár, mert annyi eszme, annyi gondolat egy ismerettárból sines összegyűjtve. És mindez a legragyogóbb fantasia alkotásaival egybeszőve, egy mesteri toll lángoló erejével megírva, minden sorával, minden betűjével gyönyört kelte, lelkesítve. Tudja ezt mindenki, azért hát csak az van még hátra, hogy akik még csak hallottak felőle, ezentul s a j á t könyvből győződjenek meg róla. A könyvek megszerzési módja könnyű, mert az egyes füzetek ára csak 20 kr. Előzetéseket elfogad Nyitrai és Társa könyvkereskedése Léván.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 5 frt 80 kr — 6 frt 10 kr. Kétszeres 5 frt 20 kr — 5 frt 50 kr. Rozs 5 frt — kr. — 5 frt 20 kr. Arpa 5 frt 20 kr. — 6 frt 10 kr. Zab 5 frt 20 kr. 5 frt 70 kr. Kukoricza 6 frt 30 kr. 6 frt 60 kr. — Bab: 6 frt 80 kr 7 frt 20 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Köles — frt — kr — frt — kr.

— Az Mezőköt — válaszolt Dezső — hol ön ma azt hitte, hogy a püspök urnak készült fogadtatás önt illeti.

Kérdy kisasszony kissé melegnek találta fönt a levegőt, mely nekem már izzasztóan forró volt; visszakivánczoltunk a kert hűsége.

Mint kész lovag hozzáfogtam fölemelni a csapó-ajtót. De már e napon szerencsétlenségemnek csak nem akart vége szakadni! Szakadt azonban más! A mint meghajoltam s a nehéz ajtót emelgettem, raccs! eirepedt szélteben valami, egy ruhadarab, melynek nevét szemérmes angol hölgyek miatt nem mondhatom ki. Ez már mégis tulságos egy napra! Ilyen szégyen, s hozzá egészséges kacagás, melyet az ifju gróf megengedett magának! Főlegyenesedtem, a nélkül, hogy az ajtót felnyitottam volna és mérgesen körülnéztem.

De hát mégis csak nekem kellett felnyitnom. Arczczal fordultam a társaság felé s egy erős bár óvatossabb rántás után a csapó ajtó engedett; elhagytuk a gloriettet én ugyan nem nagy gloriával. A séta öröme rám nézve oda volt.

Visszatértünkben a szél bosszankodva bele-belekapaszkodott kabátom szárnyaiba s kíváncsian emelgette azt, a mi annál kényesebb dolog volt, mert a kisasszony és Gertrud jöttek utánunk.

A kastélyba érve megfogtam az ifjab-bik inast s közöltem vele kellemetlen titkomat.

— Lehet ezen segíteni?

— Oh igen, csak tessék mára más nadrágot fölvenni.

Hát még ez a nagylelkű inas is meg-szégyenit; másikat vegyek fel, azt mondja.

— De hisz tudja, hogy a kofferem . . . legalább tüt és czérnát kölesönözzön.

— Hát a professor csak nem fogja saját kezüleg megvarrni, — ellenkezett az inas, — ma este tessék majd kifüggeszteni az ajtó elé, lesz gondom, hogy holnapra kész legyen.

Mi szükség az embert ilyenkor professorozni?

Szobámba mentem s a ruganyos kanapéra ülve rágyújtottam egy Miraflores de la Habanára.

Nyolcz óra tájban az öreg inas, — kinek neve, melleleg megjegyezve, Kapartyuki Ádám volt, — vacsorához hívott.

A gróf és grófnő látogatáson voltak a szomszéd faluban és még nem tértek vissza; mi többiek azért hozzá ültünk a vacsorához. Az ételek ismét pompások voltak, de a gondolat arra az istentelen repedésre, elvette minden étvágyamat. Távoztam is az ebédloból csakhamar, az ott maradtaknak magamat ajánlván.

(Folyt. köv.)

A Gaitner-forráshoz.

Erdők rejtekein, susogó lomboknak alatta

Önti a kis forrás enyhétadó vizeit.

Légy üdvöz, ki a forrás mélyiben ülvén,

Az epedő szívnek nyújtod e hús habokat;

Gyógyítsd lelkemet is, s jószágod végtelen árját

Millióknak osztván, áldjanak érte velem.

Szklénó, 1887. jul. 23.

Cserei József.

2348/1887. sz.

Árverési hirtetmény.

A lévai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Berger Salamon lévai lakosnak idősb **Kugyela István** elleni árverési ügyében az 1887. évi február hó 26-ik napján 759/87. sz. alatt kelt hirtetménnyel Csejki községében a folyó 1887. évi május hó 24-ik napjára kitűzött s ugyanazon határnapon megtartott bírói árverés helyett — **id. Kugyela Istvánnak** a csejki 168. sz. tjkvben A. I. 1—14. sorsz. alatt felvett fekvősége és az azon épült 119. sz. összeirási számú lakháza Spuller szül. Gaál Mária csejki lakos javára 315 frt vételárban leltetett s a mely árverési cselekmény a mai napon — 2348/87. sz. alatt hozott végzéssel az 1881. évi 60. t. cz. 187. §. rendelkezése nyomán hatálytalanul nyilvánított — ennek helyébe az 1887. évi február hó 26-ik napján 759/87. sz. alatt kelt árverési feltételekben körülírt módon megtartandó újabb árverés határidőül az **1887. évi szeptember hó 10. napjának délelőtti 10 órája** Csejki községében a bíró házához tűzetik ki, mely időben és helyen a fenti ingatlan Torda Márton gr.-keszű lakos által 2348/87. sz. alatt kérvénnyel ajánlatba tett 196 frt 50 kr. összegben alól nem de csak is azon felül igérendő vételárban lévén eladandó s a meennyiben pedig ezen összegben felül senki részéről magasabb ígélet nem tétetnek a Csejki 168. sz. tjkvben A. I. 1—14. sorsz. alatt felvett fekvőség és az azon épült 117. összeirási számú lakház Torda Márton gr.-keszű lakos által ajánlt 896 frt 50 kr. összegben fog javára leltöttnök nyilvánítottatni.

Ezzel a venni szándékozók azon hozzáadással értesítetnek.

1. A megállapított kikiáltási ár 896 frt 50 kr.
2. A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át bányapénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.
- 3-or. A vételár három egyenlő részben leszen lefizetendő és pedig az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és a harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt és harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő, — a bányapénz az utolsó részletben lesz betudandó.

Léván, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1897. június hó 16-án.

Gyenes József
kir. járásbíró.

523/1887. sz.

III.

Árverési hirtetményi kivonat.

A veréblyi kir. járásbíróság, mint telekkönyvhatóság közhírré teszi, hogy Varga Mátyás és Bóna Mihály végrehajthatónak **Zuzula János** és **Pál** végrehajthatást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a veréblyi kir. járásbíróság területén lévő s a tajnai 3. sz. tjkvben A. I. és az előbb ugyanott A.

I. most a 31. sz. tjkvből álló ingatlanságbani Zuzula János és Zuzula Pált illető 10/100-ad közös tulajdoni jutalékukra együttesen — a kért bírtokrészlet 226 frt kikiáltási árban, — továbbá a tajnai 3. sz. tjkvben A. I. 3—17. sz. a. foglalt 3/4 kültelekben 10/100-ad közös tulajdoni jutalékukra 607 frtban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1887. évi szeptember hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor** Tajna község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Veréblyen a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1887. június 29. napján.

Nemlaha
kir. járásbíró.

1824/1887. sz.

III.

Árverési hirtetményi kivonat.

A veréblyi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Czigány István végrehajthatónak **Záhorszky József** végrehajthatást szenvedő elleni 48 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthatási ügyében a veréblyi kir. járásbíróság területén lévő zsitvaújfalusi 85. sz. tjkvben A. I. 111. hsz. a. felvett ház és belteleknek Záhorszky Józsefet illető felerésznyi bírtok jutalékára 200 frtban megállapított kikiáltási árban, továbbá ugyanannak a zsitvaújfalusi 127. sz. tjkvben A. I. 1—10. szsz. a. foglalt bírtokára 877 frt megállapított kikiáltási árban és az ugyanott A. II. 678. hszsz. a. felvett szőlőjére 56 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1887. évi szeptember hó 29-ik napján délelőtti 9 órakor** Zsitva-Ujfalu község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Veréblyen a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1887. július hó 11-ik napján.

Nemlaha Gyula.
kir. bíró.

5731 szám.

Barsvármegye alispáni hivatalától.

Hirtetmény.

A vízjogi törvény (1885 évi XXIII. t. cz.) 191. §-a értelmében felhívom a vármegye területén létező azon vízművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, kik a jogosítványokra vonatkozó engedélyt s illetve a 20. évi háboríthatlan gyakorlat igazolását a m. évi aug. hó 23-án 11008. sz. a. kibocsátott hirtetmény folytán f. évi jan. hó 1-ig nálam be nem jelentették, — hogy 6 hónap alatt vagyis 1888. évi február hó 1-éig az engedélyért folyamodjanak különben jogosítványukat elenyészettnek tekintendem, s vízműveik felett a hatóság fog intézkedni.

Megjegyzem, hogy az engedély elnyerése céljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi

510. sz.

törvény 191. §-ának bekezdése értelmében bélyeg- és illetékmentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szorító vízmunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési iparvállalatokra továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Aranyos Maróthon, 1887. évi aug. hó 1-én.

Máriássy
alispán.

Tanoncz fölvétel.

Vosztruha Gábor, vas és fűszer kereskedésében Zelizen (Barsmegye) **2 tanoncz** azonnal felvétetik, előnyben részesülnek azok, kik a magyar tót és német nyelvben jártasak, írásbeli kérdezősködések a cséghoz intézendők.

Barsmegye közigazgatási bizottságától.

Hirtetmény.

Nagyméltóságú közmunka és közlekedésügyi miniszter ur 1887. évi június 25-én 26177. sz. a. kelt intézvényével, a szab. osztsák magyar államvasutársaság felterjesztésére Nagy-Salló község határában fekvő Hőnyi Sándor nagysallói lakos tulajdonát képező s a nagysallói 69. és 820. sz. a. felvett telekkönyvekben felvett ingatlanokból a nevezett vasutársaság által épített Csata-lévai vasutvonalaiba eső területeknek kisajátítását elrendelvé, ennek foganatosítására ezen bizottság Massa Elek elnök, Dombay Vilmos, Pfitzner Sándor tagok és Huberth Vilmos jegyzőből álló bizottságot küldött ki, mely eljárását Nagy-Salló községben a község házában 1887. évi augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor megkezdendi.

A fent megnevezett bizottság a kisajátítási terv megállapítása iránt még azon esetben is érdemileg határoz, ha az érdekelték közül megjelenni senki sem fog, a megjelenés elmulasztása miatt pedig igazolásnak helye nincs.

Kelt Barsvármegye közigazgatási bizottságának Ar.-Maróthon 1887. évi július hó 13-án tartott üléséből.

Máriássy s. k.,
alispán h. elnök.

Előleges jelentés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, miszerint térképészeti műintézetünkben a leghitelesebb felvételek alapján, **Gönczy Pál** közokt. minisztr. államtitkár ur terve szerint készülő megyei térképek sorozatának 13-ik számaként

Barsvármegye**nagy fali térképe**

a vármegye czimerével, 6-szoros szinnyomattal 1: 75000 mértékben és 105 + 72. cm. alakban augusztus végével megjelenik. — Térképeink készítésénél a legújabb adatok állván rendelkezésünkre, Barsmegye térképe már

a csata-lévai vasutvonal pontos megjelölését is magában foglalja;

térképünk a megye minden helyiségének nevét tartalmazza s a mellett a föld természettani viszonyainak minden részlete rajt feltalálható és tisztán látható. — Az ábrázolás módja világos és érthető, a vizek kék színűek, a lapály világos zöld, az emelkedések barna árnyalatban, festett magassági rétegek és barna szaffirozás által vannak kitüntetve a terrain rajzát semmi más színezés nem zavarja, mert a járások csak határaik és számok által vannak jelölve.

A térkép a legnagyobb gondal egységes terv szerint készül, kitűnő papirosra nyomatik, igen szép kivitelű s elég nagy alaku, hogy minden részlet rajta világosan szemlélhető legyen.

Együttal megjegyezzük, hogy Barsvármegye térképeinek bizományi raktárát a megye területére szóló

kizárólagos elárusítási joggal**Nyitrai és társa**

könyvkereskedő uraknak Léván

adtuk át, miért is a megrendelések közvetlenül a nevezett cégre czimezendők, hol azok — utánvét mellett — a leggyorsabb elintéztést nyerik.

A térkép ára felhuzatlanul 3 frt 50 kr.

„ „ vászonra vonva 5 frt — kr.

„ „ „ és pálczákkal ellátva 6 frt 50 kr.

Budapest, augusztus hóban.

Posner Károly Lajos és fia.